

Sivistystoimen vuosikatsaus 1.1.- 31.12.2015

Sivistystoimen toimiala

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Ylitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTATUOTOT	42 733	-629	42 104	44 124	105	-2 020
TOIMINTAKULUT	-439 263	53	-439 210	-434 978	99	-4 232
TOIMINTAKATE	-396 530	-577	-397 107	-390 855	98	-6 252

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2015

Uuden opetussuunnitelman työstämistä jatkettiin sekä esiopetuksen, koulujen ja oppilaitosten että kaupungin tasolla. Toimialalla otettiin huomattava digiloikka hankkimalla opetukseen noin 20 000 tablettia. Digitaalisuutta tuettiin varustamalla kaikki koulut ja oppilaitokset langattomalla verkolla. Opetushenkilöstölle järjestettiin koulutusta tablettien käyttöönottoon ja niiden hallintaan. Sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin valmistautuminen eteni suunnitelman mukaan. Elokuussa 2015 tuli voimaan ammatillisten perustutkintojen tutkintorakenneuudistus. Siinä siirryttiin oppiainekeskeisyydestä osaamiskeskeisyyteen ja opintoviikoista osaamispisteisiin. Samalla aloitti toimintansa ammatillisen koulutukseen valmistava koulutus Valma.

Yksityisen päivähoiton osuus on vuodessa kasvanut 1,3 % ollen vuoden 2015 lopussa 11,1 %. Yhteensä yksityistä päivähoitoa käytti vuoden lopussa 1 395 lasta, joka oli 309 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Vuoden 2015 aikana liikuntapalveluiden vastuulle siirtyi kaupunkikonserniin kuuluvan VTK Kiinteistöt Oy:n Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen sekä Rajakylän tenniskeskuksen liikuntatilojen operointi, päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten vapaa-ajan käytön varausten hallinnointi sekä koulujen ja lukioiden iltakäytön valvonnan koordinointi ja työjohto.

Kulttuuripalveluiden organisaatiota muutettiin yhdistämällä lastenkulttuurin ja kulttuurituotannon tulosityksiköt. Lisäksi kulttuuripalvelut ottivat vastuulleen koko kaupungin tapahtumatuotannon.

Nuorisopalveluissa jatkettiin toiminnan kehittämistä hankkeiden kautta, mm. Dixin kauppakeskuksessa kehitettiin toimintaa yhdessä kauppakeskuksen henkilökunnan, poliisin, Walkersin, SPR:n turvatalon ja Ankkapartion kanssa. Koivukylän alueella kehitettiin vahvasti yhteistyötä maahanmuuttajajärjestöjen, nuorten ja perheiden kanssa. Tikkurilan nuorisotila avattiin Pajataloon ja Kolohongan nuorisotila siirtyi pienempiin tiloihin.

Valtuustokauden strategisten päämäärien toteutuminen vuonna 2015

Toimialan tavoitteena on ollut kaupungin talouden tasapainottaminen tuloja kasvattamalla kaikilla mahdollisilla keinoilla. Tulot ovat kasvaneet 4,8 prosenttia. Kumppanuuksia on hyödynnetty entistä tehokkaammin ja palvelut on tuotettu kustannustehokkaasti. Kaupungin elinvoiman vahvistamiseksi toimiala toteuttaa nuoriso- ja koulutustakuuta. Joustavilla päivähoitopalveluilla ja loma-aikojen harrastusmahdollisuuksilla tuetaan työllistymistä. Ammatillisen koulutuksen tarjonnan ja työelämän kohtaamista on kehitetty toteuttamalla tutkintorakenteen uudistusta. Ympäristövastuullisuuden edistämiseen osallistuneiden

yksiköiden osuus kaikista yksiköistä on vuonna 2015 24,3 %. Monimuotoistuva tuki otettiin käyttöön. Palvelujen suunnittelu ja tekeminen vuorovaikutteisesti asiakkaan kanssa on vakiintunut toimintatapana. Oppimisympäristöä monipuolistettiin sähköisen oppimisen myötä ja opetussuunnitelma uudistusta ja uutta oppimista on valmisteltu aktiivisesti. Henkistä hyvinvointia on vahvistettu työoloja kehittämällä. Aktiivisen välittämisen toimintatapa on vakiintunut. Osaamisen kehittämiseen otettiin uusi toimintamalli.

Talousarvion toteutuminen 2015

Toimialan talousarvion tulot ylittivät 2,0 milj. euroa ja menot alittuivat 4,2 milj. euroa. Suurimmat tulojen ylitykset olivat bruttoyksiköissä perusopetuksessa (2,0 M€, valtion avustukset), liikuntapalveluissa (0,6 M€, hankkeet) ja nuorisopalveluissa (0,4 M€, hankkeet). Varhaiskasvatuksen tulot sen sijaan alittuivat 1,1 M€, johtuen hoitopäivämaksutuottojen toteutumasta. Nettoyksiköistä Varia, musiikkiopisto ja kuvataidekoulu ylittivät myös tulonsa (yht. 0,3 M€).

Suurimmat toimialan menojen alitukset kohdistuvat bruttoyksiköistä yhteisiin palveluihin (0,4 M€, varhemaksu), varhaiskasvatukseen (1,8 M€, palkattomat lomat, ateriat- ja siivouspalvelut sekä epäpätevyysalennukset), muuhun koulutukseen (0,4 M€, Metropolian ammattikorkeakoulun avustus) ja liikuntapalveluihin (0,7 M€, uudet avustuseriaaotteet). Nettoyksiköistä Varian menot alittuivat 0,7 M€ (henkilöstö- ja tarvikemenot).

Kaikkien nettoyksiköiden toimintakatteet jäivät alle muutetun talousarvion. Aikuisopiston toimintakatetta muutettiin valtuuston hyväksymällä määrärahamuutoksella ja kaikille nettoyksiköille siirrettiin loppuvuodesta varhemaksujen ja/tai koululaisten ja opiskelijoiden kesätyön palkkauksesta toteutuneisiin kuluihin määrärahaa yht. n. 33 000 euroa, mikä muutti kaikkien nettoyksiköiden toimintakatetta hieman valtuuston hyväksymään toiminta katteeseen nähden.

Investoinnit

Vuonna 2015 rakenteilla ovat Aurinkokiven palvelukeskus ja Itä-Hakkilan päiväkotitoiminta. Lehtikuusen koulun liikuntasalin peruskorjaus valmistui.

Irtaimesta omaisuudesta käytettiin perusopetuksessa Askiston, Helsingin ja Ilolan koulun perusparannuksen ja lisärakennuksen kalustamiseen sekä lisäluokkien kalustukseen. Varhaiskasvatuksessa irtaimen omaisuuden määrärahaa käytettiin Autioniityn, Hämeenkyllän, Näätäpuiston, Rekolanmäen, Ristipurin, Vantaanlaakson, Variston, Latupuiston peruskorjattujen päiväkotien kalustamiseen sekä Kanniston paviljongin ja Länsimäen uuden avoimen päiväkodin kalustamiseen. Kirjastossa, ammatillisessa koulutuksessa, aikuisopistossa, kulttuuripalveluissa, liikuntapalveluissa ja nuorisopalveluissa tehtiin myös kalustohankintoja.

Irtaimen omaisuuden määräraha (2,3 M€) toteutui 95 % eli 2,2 M€.

Opetuslautakunta ja vapaa-ajan lautakunta

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Ylitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTAKULUT	-117		-117	-95	81	-22
TOIMINTAKATE	-117		-117	-95	81	-22

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2015 aikana opetuslautakunta kokoontui 11 kertaa ja vapaa-ajan lautakunta 10 kertaa. Ruotsinkielinen jaosto kokoontui kuusi (6) kertaa. Yksilöasioiden jaosto ei kokoontunut vuoden 2015 aikana. Lautakuntien yhteinen talous- ja strategiaseminaari pidettiin elokuussa.

Talousarvion toteutuminen

Lautakuntien toimintamenot olivat yhteensä 0,095 milj. euroa ja toteumaprosentti oli 81.

Yhteiset palvelut

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Ylitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTATUOTOT	1		1	0	11	1
TOIMINTAKULUT	-5 105	1 021	-4 084	-3 706	91	-378
TOIMINTAKATE	-5 104	1 021	-4 083	-3 706	91	-377

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tulosalueen toimintaa on kehitetty yhdessä henkilöstön kanssa tulosalueen kehittämispäivillä sekä erilaisten arviointien kautta. Kalustonkunnostuksen tehtäviä on kartoitettu ja laadittu yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa selvitystä töiden uudelleen organisoinnista. Uudelleen organisointi toteutetaan vuoden 2016 aikana. Myös av-huollon tehtävien työnjakoa on selvitetty yhdessä tietohallinnon kanssa.

Varhaiskasvatuksen ja opetuksen digitalisaatiota tuettiin voimakkaasti mm. organisoimalla käyttökoulutuksia ja kartoittamalla seuraavien toimintavuosien laitekanta- ja ohjelmistotarpeita.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Sivistystoimen sähköisen asioinnin lisääntymistä on tuettu mm. järjestämällä toimialan digitaalisaation kehittämispäivä sekä oltu mukana kehittämässä varhaiskasvatukseen uutta järjestelmää. Prosessien tehostamiseksi vuoden 2016 tulokortille on määritelty yksiköittäin kehitettävät prosessit yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Sairauspoissaolojen vähentämisessä on Evälke käytössä ja säästövapaiden pitämiseen kannustetaan.

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palvelujen menot alittuivat 0,4 M€, johtuen koko toimialan varhemaksuihin varatun määrärahan alittumisesta sekä palvelujen ostoihin ja tarvikehankintoihin varattujen määrärahojen alittumisista.

Suomenkielinen perusopetus

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Ylitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTATUOTOT	9 550		9 550	11 545	121	-1 995
TOIMINTAKULUT	-167 201	2	-167 200	-167 075	100	-125
TOIMINTAKATE	-157 651	2	-157 650	-155 530	99	-2 120

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uuden opetussuunnitelman työstämistä jatkettiin sekä koulujen että kaupungin tasolla. Koulujen opetussuunnitelmatyö perustui moduulityöskentelyyn. Moduulityöskentelyssä koulujen opetussuunnitelmat ovat rakentuneet kokonaisuus ja opetussuunnitelman luku kerrallaan. Kaupunkitasoiset oppiaineryhmät aloittivat oppiaineiden opetussuunnitelmien työstämisen elokuussa. Koulut kommentoivat oppiaineita koko kaupungin yhteisen koulutuspäivän aikana marraskuussa.

Kaupunkitasoista opetussuunnitelmaa laadittiin yhteistyössä mm. seuraavien sidosryhmien ja toimijoiden kanssa: Vantaan kaupungin kirjasto, Vantaan kaupungin kulttuuripalvelut, Vantaan kaupungin liikuntapalvelut, Vantaan nuorisopalvelut, Vantaan Luontokoulu, Vantaan seurakunnat, Vanvary ry (Vantaan vanhempainyhdistysten alueyhdistys), Vanhempainyhdistykset ja vanhempien foorumit, Vantti, Yrityskylä ja Pääkaupunkiseudun Urheiluakatemia (Urhea). Kaupunkitasoista opetussuunnitelmaa työstettiin myös varhaiskasvatuksen kanssa.

Opetuslautakunta päätti kaupunkitasoisen opetussuunnitelman osalta vuonna 2015 seuraavista asioista: tuntijako, vapaaehtoisen A2-kielen kielivalikko, valinnaisuus, opetussuunnitelman luvut 2-5, 7 ja 9-12. Lisäksi opetuslautakunta teki muutoksia vapaaehtoisen A2-kielen aloitusryhmäkokoon, kaksikielisen opetuksen palveluverkkoon sekä musiikkiluokkien palveluverkkoon.

Vuonna 2015 otettiin digiloikka. Kouluille hankittiin yli 11 000 Samsungin tablettia ja täten niitä oli käytössä yksi kahta oppilasta kohden koko Vantaan perusopetuksessa. Lisäksi jokaiseen kouluun asennettiin langaton verkko. Opetushenkilöstölle järjestettiin koulutusta tablettien käyttöönottoon ja niiden hallintaan.

Perusopetuksessa toimi 16 alueellista verkkopedagogia. Verkkopedagogien tehtävänä on tarjota opettajille koulutusta, vertaistukea ja käytännön ohjausta mm. verkko-oppimisympäristön, esitystekniikan, mobiililaitteiden, sosiaalisen median, liikkuvan kuvan, sähköisten oppimateriaalien ja kansainvälistä yhteistyötä tukevien työkalujen hyödyntämisessä opetuksessa. Käytännössä työ koostui opetushenkilöstön tukemisesta kouluilla sekä erilaisten tieto- ja viestintätekniikan koulutusten järjestämisestä.

Vantaalaisissa kouluissa käynnistettiin osana esi- ja perusopetuksen toimintakulttuurin kehittämishanketta Guru-toiminta. Noin 20 % (285) perusopetuksen opettajista sai guruopettajan koulutuksen tukemaan tieto- ja viestintätekniikan osaamista jaettavaksi kouluyhteisöissä. Vantaan perusopetuksen oppilaille luotiin avoin sähköinen tieto- ja viestintätekniikan oppimisympäristö guruakatemia, jossa he voivat kouluttautua guruoppilaiksi.

Guru-toimintaa varten luotiin uusia toiminnallisia oppimisympäristöjä (Guru Café), joissa oppivan yhteisön ajatuksen mukaisesti opastusta tieto- ja viestintätekniikantaitoihin antoivat niin opettajat kuin oppilaatkin.

Toimintakulttuurin kehittämishankkeen pohjalta opetushenkilöstölle järjestettiin tieto- ja viestintäteknologista osaamista tukevia avoimia koulutuksia.

Osana toimintakulttuurin kehittämishanketta palkattiin elokuusta alkaen kolme erityisopettajaa työskentelemään oppilaiden kanssa, joilla on runsaasti poissaoloja. Toiminnalla on kehitetty poissaoloihin puuttumisen malleja ja saatettu oppilaita takaisin koulutyöhön.

Virallisen tilastointipäivän 20.9.2015 mukaan lukuvuonna 2015-2016 aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuu 2269 lasta. Näistä 1. vuosiluokan oppilaita on 1674 (73,8 %), 2. vuosiluokan oppilaita 577 (25,4 %) ja tätä vanhempia oppilaita 18 (0,8 %). Kaikki toimintaan hakenneet saivat iltapäiväkerhopaikan.

Vantaan kouluissa toimi vuoden 2015 lopussa noin 350 koulun kerhoa. Toimintaan saatiin 200 000 euron jatkorahoitus Opetushallitukselta.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Perusopetus jatkoi vuonna 2013 päätetyn tilatehostamisohjelman toteuttamista. Uutta oppimista tukevaa tilaohjelmaa on kehitetty asiantuntijaryhmissä sekä simuloitu kuudessa koulussa ja tilaohjelman laatiminen on aloitettu ja valmistuu 2016.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion menojen toteuma oli 100% , alitusta kertyi 0,1M€. Tuloja kertyi n. 2 M€ suunniteltua enemmän, suurimmalta osin valtiolta saatujen tukien ansiosta.

Nuoriso- ja aikuiskoulutus

Lukiokoulutus

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Ylitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTATUOTOT	400		400	427	107	-27
TOIMINTAKULUT	-22 608	9	-22 599	-22 698	100	99
TOIMINTAKATE	-22 208	9	-22 199	-22 271	100	72

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen ja valmistaviin koulutuksiin sijoittui 98,5 % perusopetuksen päättäneistä. Noin 15 nuorella eli 0,7 % perusopetuksen päättäneistä oli syksyllä jokin muu kiinnekohta (työelämässä, äitiyslomalla tai lähtenyt ulkomaille töihin/opiskelemaan). Elokuun lopussa ilman paikkaa oli noin 20 nuorta eli 0,9 % perusopetuksen keväällä 2015 päättäneistä.

Sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin valmistautuminen ja opetussuunnitelmauudistuksen valmisteluprojekti eteni suunnitelman mukaan. Syksyn aikana projekti jaettiin omiksi osioikseen, kun lukiokoulutuksen opetussuunnitelmatyö käynnistyi. Lukioita on varusteltu teknisesti sähköisiä yo-kokeita varten, loppuvuodesta mm. hankittiin pilottilaitteistoja, joiden avulla sähköisiä yo-kokeita voi harjoitella esimerkiksi liikuntasaleissa. Kaikissa lukioissa on valmistauduttu sähköisiin yo-kokeisiin järjestämällä sähköisiä kurssikokeita Abitti-

järjestelmällä. Vantaan lukioden yhteinen opetussuunnitelma laaditaan kevääseen 2016 mennessä, ja työhön osallistuu laaja joukko lukioden opettajia ja rehtorit.

Keväällä 2015 laadittiin selvitys aikuislukion asemasta osana Vantaan lukioverkkoa. Selvityksessä tarkasteltiin Vantaan aikuislukion toiminnan nykytilaa sekä erilaisia vaihtoehtoja toiminnan kehittämiseksi. Selvityksen pohjalta Vantaan aikuislukion toiminta päätettiin yhdistää osaksi Tikkurilan lukiota. Toiminnan uudelleen organisoimisen edellyttämien hallinnollisten muutosten valmistelu toteutetaan siten, että toimenpide-ehdotuksen mukaiseen toimintaan siirrytään 1.1.2016 alkaen.

Syksyllä 2014 Opetushallitus myönsi 100 000 euron valtionavustuksen Vantaan lukioden yhteiseen Digiluokka – uudistuva oppimistila hankkeeseen. Kaksi ja puoli vuotta kestävä hankkeen tavoitteena on kehittää innovatiivisia oppimistiloja, joiden fyysisessä, kognitiivisessa ja organisatorisessa ergonomiassa on huomioitu oppimateriaalien sähköistyminen.

Opetushallitus myönsi Vantaan lukioden yhteiselle Robolukio -hankkeelle 110 000 euron avustuksen hankkeen 138 000 euron kokonaiskuluihin ajalle 1.8.2015 - 31.12.2017. Hankkeen tavoitteena on kehittää ohjelmointitaitoja, luovuutta sekä ongelmanratkaisu- ja yhteistyötaitoja lukioympäristössä oppiaineraajat ylittävänä työskentelynä.

Toisen asteen oppilaitoksiin lisättiin opiskeluhoitoresurssia rekrytoimalla maaliskuun alusta alkaen kolme uutta opiskeluhoollon psykologia. Psykologiresurssi ulottuu nyt myös Vantaalla sijaitseviin yksityisiin toisen asteen oppilaitoksiin.

Pääkaupunkiseudun ammatillisen koulutuksen yhteistyö

Pääkaupunkiseudun ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja ammattikorkeakoulujen yhteistyönä on toteutettu vuodesta 2013 lähtien PKS Ennakointia. Elokuussa valmistui laaja määrällinen ennakointiselvitys alueen työvoima- ja osaamistarpeista. Selvityksen tuloksia levitettiin syksyn aikana eri tilaisuuksissa. Ennakointikamarissa järjestettiin alkuvuodesta kaksi toimialakohtaista tilaisuutta ja syksyllä toiset kaksi tilaisuutta. Loppuvuodesta tehtiin päätöksiä ennakointityön jatkoon osalta ja PKS Ennakoinnin toiminta päätettiin jättää tauolle. Ennakointikamaritoimintaa jatketaan Helsingin seudulla toimivien ammatillisen koulutuksen järjestäjien, ammattikorkeakoulujen, Helsingin seudun kauppakamarin ja Uudenmaan liiton kanssa. Rahoituksesta on sovittu vuoden 2017 loppuun asti. Ennakointikamarin projektipäällikkö työskentelee Helsingin seudun kauppakamarissa.

Vantaa on mukana myös Uudenmaan liiton koordinoimassa Yhdessä koulutustakuuseen! – hankkeessa, jossa kartoitetaan koulutustakuun toteuttamisen toimintamalleja Uudellamaalla ja luodaan toimijoiden tarpeisiin sopeutuva malli, jonka avulla koulutustakuun toteutusta kehitetään. Hanke on kaksivuotinen (2015–2016) ja siihen osallistuu laaja joukko Uudenmaan ammatillisen koulutuksen järjestäjiä.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteuma oli sekä tulojen että menojen osalta ennustettua suurempi. Tulot ylittyi 0,027M€ euroa ennakoitua isompien opetustuottojen seurauksena. Menot ylittyi n. 0,1M€ eurolla, josta sisäisten vuokrien osuus oli 0,054M€, vahtimestaripalveluostot 0,027M€ sekä asiantuntija- ja konsulttipalvelut hieman yli 0,02M€.

Varhaiskasvatus

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Ylitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTATUOTOT	19 661		19 661	18 519	94	1 142
TOIMINTAKULUT	-149 193	-738	-149 931	-148 150	99	-1 781
TOIMINTAKATE	-129 532	-738	-130 270	-129 631	100	-639

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yksityisen päivähoidon osuus on vuodessa kasvanut 1,3 % ollen vuoden 2015 lopussa 11,1 %. Yksityisessä päivähoitossa palveluseteli on ollut käytössä kaksi vuotta 1.1.2014 alkaen. Palveluseteliä vuonna 2015 käytti keskimäärin 404 lasta kuukausittain, joka on 231 lasta enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Yhteensä yksityistä päivähoitoa käytti vuoden lopussa 1 395 lasta, joka oli 309 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Vuonna 2014 palvelumuotoiluprosessin seurauksena syntyneistä uusista kerhoista 17 on edelleen toiminnassa ja uusia kerhoja on perustettu vuoden 2015 aikana kolme. Elokuussa Kivistöön perustettiin uusi luontokerho ja Hakunilassa aloitti kaksi peukaloputtikerhoa. Hakunilan Länsimäessä aloitti lisäksi yksi avoin päiväkotitoiminta. Kerhoissa käyviä lapsia oli vuonna 2015 keskimäärin 758 kuukaudessa.

Syyskuun 2014 alusta päivähoitoon palkatut 10 taidepedagogia jatkavat työssään toukokuun 2016 loppuun saakka. Maaliskuussa 2016 tehtävän arvioinnin jälkeen päätetään taidepedagogien vakinaistamisesta. Kasvun ja oppimisen tuen lastenhoitajia on palkattu 5 lisää syksyllä 2015 lisää ja heitä oli vuoden lopussa 17. Näillä henkilöstörakenteen muutoksilla tavoitellaan päivähoiton henkilöstön osaamisen tason ja siten laadun nostamista kustannusneutraalilla tavalla. Kustannusten nousu estettiin, kun samalla vähennettiin avustajien palkkaamista Seuresta.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Yksityisten päiväkotien määrä on lisääntynyt ja säästöväpöistä syntyvät säästöt toteutuivat ennakoitua korkeammalla tasolla.

Talousarvion toteutuminen

Varhaiskasvatuksen toimintakulut alittuivat 1,8 miljoonalla eurolla käyttösuunnitelmaan nähden. Henkilöstökustannusten 4,4 M€ säästöt syntyivät mm. vapaaehtoisista palkattomista säästöväpöistä sekä kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön rekrytointivaikeuksista. Palvelujen ostojen 2,4 M€ ylitys, ateriat- ja puhtauspalvelujen 1 M€ säästöistä huolimatta, muodostui Seuren henkilöstöpalveluostoista ja asiakaspalvelujen ostoista.

Päivähoitopaikkatakuun käyttö lisääntyi edellisestä vuodesta. Kesä-heinäkuun aikana hoitopaikkatakuuta käytti n. 2 100 lasta. Lisäksi varhaiskasvatusjärjestelmän piirissä oli keskimäärin 22 lasta enemmän kuukaudessa kuin oli arvioitu, joka lisäsi toimintakuluja. Kotihoidon tuella oli 223 (1,6 %) lasta vähemmän kuin oli arvioitu. Tämä vähensi avustusten kokonaiskustannuksia. Sen sijaan palvelusetelipäivähoiton kustannukset ylittyivät 729.000 euroa, jolloin avustukset ylittyivät yhteensä 229.000 euroa.

Varhaiskasvatuksen toimintatuottojen toteuma oli 18,5 M€, joka jäi 1,1 M€ tulotavoitetta pienemmäksi. Alitus muodostui mm. päivähoitomaksutuottojen 1,2 M€:n toteumasta ennakoitua alhaisemmalla tasolla. Toimintakulujen säästöt ja toimintatuottojen toteutuminen alhaisemmalla tasolla merkitsee toimintakatteen alittuvan 0,6 M€ talousarvioon nähden. Varhaiskasvatuksen vuosikustannukset palveluja käyttävää lasta kohden olivat 8.957 €, Kunnallisten päiväkotien käyttöaste jäi tavoitteesta 0,5 %. Lasten ja hoito- ja kasvatushenkilöstön välistä suhdelukua kuvaava käyttöaste oli keskimäärin 89,0 %.

Kirjastopalvelut

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Ylitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTATUOTOT	500		500	422	84	78
TOIMINTAKULUT	-8 926	-82	-9 008	-9 009	100	1
TOIMINTAKATE	-8 426	-82	-8 508	-8 587	101	79

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kirjaston lainausmäärät ovat hieman kasvaneet, samoin kävijämäärä, jos Pähkinärinteen kirjaston sisäilmaongelmista johtuva ja Martinlaakson kirjaston sisustuksen uusimisesta johtuva sulkeminen otetaan huomioon.

Käyttöön otettu uusi tehokkaampi organisaatio on osaltaan mahdollistanut e-aineistojen 35% lisäyksen edellisvuoteen verrattuna, aineiston kuljettamista vuositasolla n. 50% vähentävän ns. kellutuksen sekä aineiston keskitetyn valinnan. Sähköistä asiointia edistävän mobiilipalvelun kehittäminen käynnistettiin syksyllä.

Pähkinärinteen kirjasto on ollut sisäilmaan liittyvien ongelmien vuoksi suljettuna seitsemän kuukautta. Tänä aikana on toteutumatta jäänyt n. 40 000 asiakaskäyntiä ja 60 000 lainaa.

Häiriökäyttäytyminen ja huumeisiin liittyvä rikollisuus kirjastoissa ovat vuoden aikana lisääntyneet. Vartiointia on lisätty Koivukylän ja Tikkurilan kirjastoissa.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Kirjasto on toteuttanut talouteen liittyviä toimia siten, että talousarvio ja organisaatio mahdollistavat kirjaston monipuolisen kehittämisen tasapainottamis- ja velkaohjelman puitteissakin.

Talousarvion toteutuminen

Kirjaston menot alittavat budjetoidun, vaikka vuokrat ovatkin ylittäneet käyttösuunnitelmaan kirjatun tason. Kirjaston henkilöstömenojen lasku johtuu remontoitavien kirjastojen henkilöstön käytössä muissa kirjastoissa sekä vuokratyövoiman taitavasta hyödyntämisestä.

Tulot eivät yllä tavoitteisiin (0,08 M€), koska tarjolla on ollut aiempaa niukemmin hankerahoitusta. Verkkopalveluiden avulla asiakkaat voivat helpommin huolehtia lainoistaan ilman myöhästymismaksuja.

Muu koulutus

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Ylitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTAKULUT	-911		-911	-465	51,0	-446
TOIMINTAKATE	-911		-911	-465	51,0	-446

Toiminta, keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen 2015

Osakassopimuksen mukainen toiminta-avustus Metropolialle oli ennakoitua pienempi verrattuna talousarviossa varattuun määrärahaan. Avustus oli 0,45M€ kun edellisenä vuonna avustussumma oli 0,6M€. Lisäksi Helsingin seudun kesäyliopistolle maksettiin sopimuksen mukaisesti 0,015M€.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio alittui 0,4M€ joka liittyy Metropolia ammattikorkeakoulun avustukseen.

Ruotsinkielinen tulosalue

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Ylitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTATUOTOT	890		890	829	93	61
TOIMINTAKULUT	-11 765	28	-11 737	-11 535	98	-203
TOIMINTAKATE	-10 875	28	-10 847	-10 705	99	-142

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 2015

Ruotsinkielisen tulosalueen järjestämässä varhaiskasvatuksessa oli vuoden 2015 aikana 336 lasta. Päiväkotien käyttöaste oli keskimäärin 77 %. Vuoden 2015 ruotsinkielisen perusopetusikäisten lukumäärä oli 706 oppilasta.

Varhaiskasvatuksessa ostopalveluiden vähennys on toteutettu 1.8.2014 alkaen, mikä vaikutti vuoden 2015 tulokseen. Palvelujen kehittämisessä tavoitteena oli vastata keväällä 2014 ruotsinkielisille lapsiperheille järjestettyjen palvelumuotoilutilaisuuksien yhteydessä esille tulleisiin ideoihin ja näkemyksiin. Vuoden 2015 aikana jatkettiin syksyllä 2014 käynnistettyä maksutonta kerhotoimintaa sekä avointa päiväkotitoimintaa. Vuoden 2015 aikana suunniteltiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen tulosalueen sekä palvelujen käyttäjien kanssa kahden ruotsinkielisen lapsiryhmän perustamista Aviapoliksen alueelle Kartanonkosken päiväkotiin sekä uuteen Aurinkokiven päiväkotiin Kivistöön. Ryhmien toiminta käynnistyy 1.8.2016.

Esiopetustoiminnan lakkauttaminen Kyrkoby skolassa ja siirtäminen Dickursby skolaan syksyllä 2014 toi noin 100 000 euron säästöt tulosalueen henkilöstökuluihin vuoden 2015 aikana. Perusopetuksessa sekä esiopetuksessa laadittiin vuoden aikana uutta opetussuunnitelmaa, tuoden jo vuoden 2015 aikana toimintaan oppimiskäsityksen muutosta, digitalisointia ja oppimisympäristöjen kehittämistä. Peruskouluissa luovuttiin osittain perinteisten oppikirjojen ja vihkojen ostoista ja siirryttiin oppilaiden henkilökohtaisiin tabletteihin ja pilvipalveluiden käyttöön.

Helsingin gymnasium lisäsi verkko-opetuksen kurssien määrää vuoden 2015 aikana gNet-lukioverkko yhteistyöverkon kautta, laajentaen kustannustehokkaasti lukiokurssien tarjontaa

kolmestakymmenestä yhteisestä kurssista neljäänkymmeneen kurssiin yhdessä yhdeksän muun lukion kanssa. Valmistauduttiin myös toiminnassa ja opetuksessa sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Ruotsinkielisen tulosalueen talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteenä on ollut mm. ostopalveluiden vähentäminen varhaiskasvatuksessa vuoden 2015 aikana. Sen lisäksi valmisteltiin vuoden aikana uusien ruotsinkielisten lapsiryhmien perustaminen suomenkielisiin päiväkoteihin Aviapoliksen ja Kivistön alueilla ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen palveluverkon parantamiseksi ilman investointikustannuksia.

Helsingin gymnasium laajensi vuoden aikana etäopetusyhteistyötään muiden lukioiden kanssa. Palkattomien säästövapaiden jatkaminen oli myös yksi TVO:n jatkotoimenpide.

Talousarvion toteutuminen

Ruotsinkielinen tulosalue pysyi talousarviossaan vuonna 2015. Tulosalueen toteutuneet toimintatuotot jäivät 0,06 M€ (7 %) budjetoitua pienemmäksi mutta myös toimintakulujen jäädessä 0,2 M€ (1,7 %) alle budjetoidun, toimintakate alittui 0,1 M€ (1,3 %). Toimintatuottojen pieneneminen johtui niin varhaiskasvatuksessa olevien lasten pienemmästä määrästä kuin vieraskunnista tulevien oppilaiden myyntituottojen pienenemisestä. Vieraskunnista tulevien myyntituottojen pieneneminen johtui valtionosuusuudistuksesta, joka astui voimaan 1.1.2015. Säästöä syntyi lähinnä tulosalueen varhaiskasvatuksen henkilöstökuluissa ja palveluiden ostoissa. Henkilöstökuluissa säästö johtui siitä, ettei täyttä henkilöstömäärä tarvittu rekrytoida varhaiskasvatuksessa olevien lasten pienemmästä määrästä johtuen. Palveluiden ostoissa säästöä toi edellisen vuoden loppupuolella toteutettu ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ostopalvelupaikkojen vähentäminen.

Kulttuuripalvelut

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Ylitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTATUOTOT	300		300	300	100	0
TOIMINTAKULUT	-5 184	-8	-5 192	-5 091	98	-101
TOIMINTAKATE	-4 884	-8	-4 892	-4 791	98	-101

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Organisaatiomuutoksella 1.1.2015 Lastenkulttuurin tulosityksikkö ja Kulttuurituotannon tulosityksikkö yhdistettiin yhdeksi yksiköksi - Lastenkulttuuri ja kulttuurituotanto. Lisäksi kulttuuripalvelut ottivat vastuulleen koko kaupungin tapahtumatuotannon.

Länsi-Vantaan kulttuuritilat yksikössä (Myyrmäkitalo, Konserttitalo Martinus) suoritettiin osittaiset perusparannukset. Konserttitalo Martinus on ollut suljettuna 1.4.2015 alkaen.

Taidemuseo päätti erikoistumisestaan graffitiin, katutaiteeseen ja performanssitaitteeseen.

Kaupunginmuseon arkeologin virka täytettiin. Viran täytön myötä lisättiin sopimukseen "Museoviraston ja Keski-Uudenmaan maakuntamuseon yhteistyöstä ja työnjaosta kulttuuriympäristön vaalimisesta" (30.05.2008) muistio yhteistyöstä ja työnjaosta arkeologisessa toiminnassa Vantaan kaupungin alueella 1.11.2015 lähtien: Vantaan kaupunginmuseo hoitaa viranomaistehtävät asioissa, jotka kohdistuvat Vantaan alueen muinaisjäännöksiin.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Tuottavuutta ja taloudellisuutta on tehostettu seuraavin toimenpitein: Lastenkulttuurin tulosityksikkö ja Kulttuurituotannon tulosityksikkö yhdistettiin yhdeksi yksiköksi, tuottavuus on parantunut uusien toimintatapojen myötä. Kaupunkikulttuuriyksikkö lakkautettiin ja sen kahdelle työntekijälle tarjottiin työtä Kulttuuripalveluiden Lastenkulttuurin ja kulttuurituotannon yksikössä.

Talousarvion toteutuminen

Kulttuuripalvelut on pysynyt talousarviossa tulojen osalta ja menot alittuu 0,1 M€.

Liikuntapalvelut

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Ylitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTATUOTOT	4 770		4 770	5 376	113	-606
TOIMINTAKULUT	-16 891	-447	-17 338	-16 628	96	-710
TOIMINTAKATE	-12 121	-447	-12 568	-11 252	90	-1 316

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Liikuntapalvelujen tehtävänä on edistää ja tukea liikunnan harrastamista sekä luoda liikkumisen olosuhteita Vantaalla. Pääprosesseja on kolme: 1) liikuntapaikkojen kunnossa- ja ylläpito, 2) liikuntatoiminnan järjestäminen erityisesti seuratoiminnan ulkopuolelle jääville sekä 3) liikunta- ja urheiluseurojen toimintaedellytysten tukeminen. Liikuntapalveluiden organisaatio muodostuu kolmesta toiminnallisesta yksiköstä: liikuntapaikkojen kunnossa- ja ylläpitoyksikkö, liikunnan toiminnallinen palveluyksikkö sekä suunnittelu- ja hallintoyksikkö.

Vuoden 2015 aikana liikuntapalveluiden vastuulle siirtyi kaupunkikonserniin kuuluvan VTK Kiinteistöt Oy:n Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen sekä Rajakylän tenniskeskuksen liikuntatilojen operointi, päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten vapaa-ajan käytön varausten hallinnointi sekä koulujen ja lukioiden iltakäytön valvonnan koordinointi ja työnjohto. Liikuntapalveluiden vastuulle siirtyneiden toimintojen uudelleenorganisointi, toimintatapojen yhtenäistäminen ja toimintojen liittäminen liikuntapalveluiden perustoimintaan käynnistettiin.

Liikuntapaikkarakentamista toteutettiin suunnitellusti. Korson ja Kartanonkosken liikuntapuistojen kehittämishankkeet jatkuivat. Hiekkaharjun yleisurheilukentälle valmistui uusi pinnoite, ja Myyrmäen yleisurheilukentän hyppy- ja heittopaikkojen pinnoite uusittiin. Jokivarren lähiliikuntapaikkahanke, Matarin skeittipuisto ja Malminiityn frisbeegolfrata valmistuivat. Simonkylän ja Hakunilan ulkoilureitille sijoitettiin led-valaistus. Hakunilan tekonurmi- ja ylipainehallihanke käynnistyi. Liikuntapaikoilla tehtiin lisäksi tavanomaisia vuosikunnostustöitä.

Liikuntapaikkojen toteuttamiseksi on etsitty uusia rahoitus- ja toteuttamismalleja. Koulujen ja päiväkotien pihojen kehittämiseksi ja niiden liittämiseksi osaksi lähiliikuntapaikkaverkostoa varten perustettu kaupungin sisäinen työryhmä jatkoi työskentelyään. Toteutettiin koulujen pihakartoitus ja käynnistettiin Hämeenkylässä koulun ja Vapaalan kentän (Rajatorpan koulu) kehittämishankkeet. Liikuntarakentamisen kumppanuushankkeita edistettiin olosuhteiden kehittämiseksi. Petikon golfkenttähankkeen rakentamistyöt jatkuivat. VJS:n ylipainehalli- ja Itä-Hakkilan Kilvan lähiliikuntapaikkahankkeet käynnistyivät.

Ohjatun liikunnan kurssitoiminnan painopisteinä olivat edelleen ikääntyvän väestön tarpeet sekä erityisliikunta. Aikuisikäisten liikuntaan aktivointia ja terveysliikuntaa edistettiin mm. Harrastetavaratalo -hankkeen sekä Koko kaupunki askeltaa -kampanjan avulla. Koululaisten uinninopetuksen sisältöjä kehitettiin ja oppilasurheilukisojen toteuttamiseen osallistettiin lajien seuroja. Käynnistettiin yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa Leikkien liikkumaan - Vantaan liikkuvat päiväkodit -hankkeen toteuttamiseksi.

Liikuntaseurojen toimintaa tuettiin avustuksin sekä jakamalla käyttövuoroja kaupungin ylläpitämiin liikuntapaikkoihin. Liikuntapalveluihin perustettiin tilavarausyksikkö, joka hallinnoi liikuntapalveluiden hallinnoimien tilojen ohella (ml. Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen sekä Rajakylän tenniskeskuksen tilat) päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen varauksia. Tilavarausten hallinnointi keskitettiin sivistystoimen Timmi -järjestelmään ja sähköinen asiointi otettiin käyttöön. Liikuntatoimintaan myönnettävien avustusten jakoperusteet uudistettiin ja otettiin vaiheittain käyttöön. Uudistuksen keskeisinä tavoitteina olivat toiminta-avustusten haku- ja arviointiprosessin yksinkertaistaminen sekä kaupungin tuen suuntaaminen entistä vahvemmin lasten ja nuorten harrastetoimintaan ja kaikille avoimeen toimintaan. Ensimmäiset kohdeavustukset harrastetoimintojen ohjaajakuluihin myönnettiin.

Liikkuva koulu -hankkeen toiminta laajeni kattamaan kaikki perusopetuksen koulut ja toiminnasta vastaavat liikunnanohjaajat (2 hlö) vakinaistettiin vuoden 2016 alusta liikuntapalveluiden tulosalueelle päätehtävänään välituntiliikunnan järjestäminen, kouluhenkilökunnan koulutukset sekä erilaiset liikuntatapahtumat. Sporttia kaikille - liikuntaa kotouttavasti Vantaalla -hankkeen toimintaa laajennettiin ja toimintaa järjestettiin vuoden aikana yli 80 eri ryhmässä. Liikuntaseurat toimivat merkittävänä kumppaneina hankkeessa.

Liikuntapalvelut luo olosuhteita vuosittain monille erilaisille **liikuntatapahtumille**. Tapahtumien olosuhteiden edistämisen tavoitteena on lisätä liikunnallista aktiivisuutta sekä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa ja liikunnanharrastamista kohtaan. Valtakunnallista medianäkyvyyttä toivat vuonna 2015 mm. maastohiihdon Suomen Cup -osakilpailu, sulkapallon Finnish Open, Tikkurila Festivaali sekä eri lajien kansainväliset ja kansalliset Vantaalla järjestetyt ottelu- ja kilpailutapahtumat.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman toteuttamista jatkettiin, kun liikuntapalveluiden vastuulle siirtyi vuoden 2015 aikana kaupunkikonserniin kuuluvan VTK Kiinteistöt Oy:n Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen ja Rajakylän tenniskeskuksen liikuntatilojen operointi. Siirtyneiden tilojen ja palveluiden osalta on yhdenmukaistettu toimintatapoja ja ne on liitetty mukaan liikuntapalveluiden perustoimintaan.

Talousarvion toteutuminen

Tulot toteutuivat 0,6 miljoonaa euroa yli talousarvion projekteista ja ennakoitua enemmän kertyneistä uimahalli-, kuntosali- ja kurssimaksuista johtuen. Menot alittuivat 0,7 miljoonaa

euroa. Alitus johtui lähinnä siitä, että liikunnan uudet avustusperusteet tulivat voimaan kesken vuotta 2015 ja että VTK Kiinteistöt Oy maksoi hyvitystä omien tapahtumiensa käyttöön tarvitsemistaan liikuntapalveluiden tiloista.

Nuorisopalvelut

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Yliitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTATUOTOT	480		480	847	176	-367
TOIMINTAKULUT	-7 116	-134	-7 250	-7 545	104	296
TOIMINTAKATE	-6 636	-134	-6 770	-6 699	99	-71

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tilojen käyttö tehostui ja monipuolistui. Nuorisotilojen kävijämäärä oli 363 864, laskua 1 %. Käyttäjistä oli 35 % yli 29 v. Käyttötunnit kasvoivat 10 %. Leirialueiden majoitusvuorokaudet kasvoivat 23 %. Käytöstä puolet oli järjestöjen käyttöä.

Kaikki ulkopuolisella rahoituksella (ESR, AVI, OKM) olleet nuorisotyön kehittämishankkeet toteutuivat suunnitelmien mukaan. Vihreälippu -tunnus myönnettiin kahdelle nuorisotalolle. Merkittävät kestävä kehityksen ratkaisut liittyivät nuorisopalveluiden palveluverkkoon: tilojen yhä laajenevaan yhteiskäyttöön, korkeaan käyttöasteeseen sekä nuorten osallisuudenlisäämiseen toiminnan toteuttamisessa. Kolohongan nuorisotila siirtyi puolta pienempiin tiloihin. Tikkurilan nuorisotila avattiin Pajataloon.

Dixin kauppakeskuksessa kehitettiin toimintaa yhdessä kauppakeskuksen henkilökunnan, poliisin, Walkersin, SPR:n turvatalon ja Ankkapartion kanssa. Toiminta on saanut paljon huomiota myös mediassa erityisesti ennakkuulottomasta ja nopeasta tavasta kehittää yhdessä palveluja. Myös nuoret ovat olleet toimintaan tyytyväisiä.

Koivukylän alueella kehitettiin vahvasti yhteistyötä maahanmuuttajajärjestöjen, nuorten ja perheiden kanssa. Toiminnalla on pystytty rauhoittamaan alueella ollutta levottomuutta. Toimintamalli todettiin niin hyväksi, että vapaa-ajan lautakunta palkitsi sen nuorisotyön stipendillä.

Erityisnuorisotyössä nuoria on tuettu suunnitelmallisesti yksilö- ja pienryhmätoiminnassa monipuolisin nuorisotyön menetelmin kohdennettuna eniten tukea ja apua tarvitseville moniammatillista yhteistyöverkostoa hyödyntäen. Erityisnuorisotyöntekijöillä on oma nimikkokoulunsa. Erityiskohteina yhteistyössä ovat olleet monipuoliset yhteishankkeet. Ankkapartiointi on ollut säännöllistä ja yhteistyö poliisin ja seurakunnan Saapas -partioinnin kanssa on toiminut hyvin. Erityisnuorisotyön tehtäväkenttään tuli uusi työmuoto kun työntekijät osallistuivat myös Nuorisotyö raiteilla toimintaan.

Nuorisotyö raiteilla – hanke lähti heti OKM rahoituspäätöksen jälkeen hyvin käyntiin. Nuorisotyössä raiteilla, asemilla ja lentoasemalla on onnistuttu oikein hyvin ja toiminnasta saatu palaute on ollut pelkästään positiivista.

Nuorisotilojen some työskentelyn kehittämiseen panostettiin. Kaikilla nuorisotiloilla on käytössään uudet Ipadit, mikä on mahdollistanut uudenlaisen ja aktiivisemman toiminnan markkinoinnin

Vuoden 2015 alusta on aloitettu Kulttuurikeskus Vernissan kehittäminen. Kehittämistyö toteutetaan yhteiskehittelyn ja palvelumuotoilun keinoin. Tavoitteena on kehittää Vernissan

toimintakonseptia muuttuvan toimintaympäristön tarpeiden mukaiseksi monipuolisena kulttuuritilana osana kehittyvää Tikkurilaa ja Vantaata.

Palvelujen monituottajamallia on toteutettu jo pitkään ja sitä kehitettiin edelleen. Nuorisotyö on monipuolisesti ja laajasti verkostoitunut sekä monialaisesti että moniammatillisesti ja valtakunnallisesti. Nuorisotalojen koko toiminta sekä leiritoiminta ja nuorten työpajatoiminnan monet palvelut toteutetaan monituottajamallilla. Nuorten omaa roolia toiminnassa vahvistettiin. Palvelumuotoilun käyttö toiminnan kehittämisessä lisääntyi.

Nuorisotakuuta toteutettiin monialaisena verkostoyhteistyönä. Palveluprosesseja kehitettiin tavoitteena estää nuoren putoaminen palveluista tai saada kaikkien palveluiden ulkopuolella olevia nuoria palvelujen piiriin. Nuorilla oli paljon terveyteen, toimeentuloon ja asunnottomuuteen ja oppimiseen liittyviä vaikeuksia. Näihin haasteisiin vastattiin työpajatoiminnan kehittämisellä. Koko nuorten työpajatoiminnassa asiakasmäärä laski 12 %. Some:n kautta tulleiden asiakkaiden määrän lasku oli suurin syy pudotukseen. Nuorista 74 % sijoittui positiivisesti pajajakson päätyttyä. Nuorista 26 % pääsi koulutukseen ja 12 % sijoittui työhön ja loput muihin toimenpiteisiin.

Etsivä nuorisotyö ei pystynyt tavoittamaan kaikkia palvelujen ulkopuolella olevia nuoria, koska tiedon saanti nuorten tilanteesta eri rekistereistä ei ole vieläkään mahdollista. Työpajojen sairaanhoitajat kehittivät omaa työtään. Moniammatillisten asiakasverkostojen työ on kehittynyt ja tehostunut.

ESR:n rahoittama kolmivuotinen monialainen ja moniammatillinen Palvelu olen minä! -hanke aloitti vuoden alussa. Hankkeessa kehitetään toimintamallia heikossa asemassa olevien kanssa työskentelyyn.

Oppimaan oppiminen, opiskeluvalmiuksien kehittäminen ja opinnollistaminen ovat olleet keskeisiä kehittämisen kohteita nuorten työpajatoiminnassa. Panostuksen mahdollistaa osittain AVI:n avustus ja yhteistyömme Varian kanssa. Työpajatoiminnassa on kolme erityisopettajaa. Suomenkielen opetusta järjestetään matalalla kynnyksellä toiminnan arjessa.

Nuvan yhteistyö keskittyi nuorisovaltuuston ja oppilaskuntien hallitusten yhteistyöhön. Nuorisovaltuusto osallistui aktiivisesti Vaikuttaja-päivän suunnitteluun ja toteutukseen. Nuorisovaltuusto on kommentoinut kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan. Marraskuussa valittiin uusi nuorisovaltuusto kaudelle 2016–2017, äänestysprosentti nousi hieman 32,9 % (31,6 %). Nuorisovaltuusto juhli 15-vuotista taivaltaan.

Nuoriso- ja varhaisnuorisojärjestöjen kanssa jatkettiin yhdessä kehittämistä. Työntuloksena syntyi Vantaan nuorisojärjestöjen toimintaohjelma, jota on jo lähdetty toteuttamaan. Keskeistä suunnitelmassa on vantaalaisen nuorisotyön kehittäminen kokonaisuutena, ei erikseen nuorisopalveluiden ja järjestöjen työnä.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Talous ja velkaohjelman tavoitteet ylitettiin. Nuorisopalveluiden tilaneliöitä on vähennetty.

Talousarvion toteutuminen

Tulot ylittyivät 0,4 M€ (176 %) ja menot 0,3 M€ (104 %). Ulkopuolisella rahoituksella olevat hankkeet aiheuttivat ylitykset. Hankerahoituspäätöksiä saatiin yhteensä lähes 900 000 €. Osa

siirtyy vuodelle 2016. Ilman hankkeita nuorisopalveluiden talousarvion menot alittuivat 2 %. Henkilöstömenot olivat suurin syy alitukseen.

Ammattiopisto Varia

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Yliitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTATUOTOT	2 200		2 200	2 416	110	-216
TOIMINTAKULUT	-34 470	-20	-34 490	-33 753	98	-736
TOIMINTAKATE	-32 270	-20	-32 290	-31 337	97	-953

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2015 on lisätty ammatillisen peruskoulutuksen aloituspaikkoja ja tehostettu markkinointia. Yhteishaun rinnalle aloitettiin erillishaku, joka mahdollistaa opiskelun aloittamisen kesken lukukauden. Erillishauulla haki vuoden loppuun mennessä yli 800 hakijaa.

Elokuussa 2015 tuli voimaan ammatillisten perustutkintojen tutkintorakenneuudistus. Siinä siirryttiin oppiainekeskeisyydestä osaamiskeskeisyyteen ja opintoviikoista osaamispisteisiin. samalla aloitti toimintansa ammatillisen koulutukseen valmistava koulutus Valma. Yrittäjäkoulutuksen ja yrittäjyyden lisäämiseksi Variassa aloitti vuoden alusta ensimmäinen harjoitusyritys. Lisäksi yrittäjyydestä kiinnostuneille on suunniteltu yrittäjäpolku ja yrittäjyyteen liittyviä verkko-opintoja.

Varian palveluja kehitettiin pääasiassa projektirahoituksella. Vuonna 2015 oli käynnissä 32 projektia. Niillä kehitettiin mm. Varian kansainvälistä toimintaa, osaamisperusteista oppimista ja oppimisen ohjausta sekä siihen liittyviä oppimisympäristöjä ja yksilöllisiä oppimiskäytäntöjä. Lisäksi jatkuvat nuorisotakuuseen ja aikuisten osaamisperustan vahvistamiseen liittyvät projektit.

Talousarvion toteutuminen

Ammattiopisto Varian toimintakatteesta jäi säästöä 1,0 M€: nuorisokoulutuksen osalta säästö oli 0,5 M€ ja aikuiskoulutuksen osalta 0,3 M€. Lisäksi tulot ylittyivät 0,2 M€. Uusien opetussuunnitelmien käyttöönotto 1.8.2015 näkyy henkilöstömenojen säästönä. Opiskelijamäärä kasvoi 100 opiskelijalla edellisestä vuodesta, mutta henkilöstömenot pysyivät edellisen vuoden tasolla. Opiskelijoiden pidentyneet työssäoppimisjaksot pienensivät tarvike- ja palvelumenoja.

Aikuisopisto

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Ylitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTATUOTOT	2 775	-629	2 146	2 119	99	27
TOIMINTAKULUT	-4 906	432	-4 474	-4 328	97	-146
TOIMINTAKATE	-2 131	-197	-2 328	-2 209	95	-119

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan aikuisopistoon kuuluvat kansalaisopisto ja maahanmuuttajien koulutuksen yksikkö. Opisto antaa vapaan sivistystyön lain mukaista kansalaisopisto-opetusta, perusopetukseen valmistavaa opetusta, perusopetusta, sekä työelämäkoulutusta. Kansalaisopistossa on myös ruotsinkielisen opetuksen yksikkö. Maahanmuuttajien koulutusyksikössä järjestetään nuorille maahanmuuttajille valmistavaa- ja perusopetusta, aikuisten työelämäkoulutusta ja kotoutumiskoulutusta.

Opiston kurssimäärä (-156) ja tuntimäärä (-2311) laskivat. Sen sijaan opiskelijamäärä nousi (+871). Kurssien täyttöaste lisääntyi siis huomattavasti. Tämä on todennäköisesti seurausta tarkasta seurannasta ja lisämarkkinoinnista.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Vantaan aikuisopistolle ei ollut määrätty nimettyä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpidettä sivistystoimessa. Opisto toteutti kuitenkin erittäin tarkkaa talouden seurantaa ja toiminnan tehostamistoimenpiteitä. Edellä mainittu kurssien täyttöasteen nousu on esimerkki tästä.

Talousarvion toteutuminen

Aikuisopiston muutettu toimintakate on 2 327 750 €. Toimintakate alittui 0,1 M€. Toimintakate jäi arvioitua paremmaksi aikuisopiston toiminnan vaikean ennustettavuuden vuoksi. Sekä maahanmuuttajayksikössä että kansalaisopistossa toteutui ennakoitua vähemmän toimintaa.

Aikuisopisto on nettobudjettiyksikkö, mutta talouden kehysvalmistelussa sitä on osittain käsitelty bruttoyksikkönä osana toimialan menoja ja tulotavoitetta. Työvoimakoulutuksen päättymisen Vantaan aikuisopistossa on merkittävin talouteen vaikuttanut tekijä.

Vantaan musiikkiopisto

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Ylitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTATUOTOT	936		936	977	104	-41
TOIMINTAKULUT	-3 993	-2	-3 995	-3 946	99	-49
TOIMINTAKATE	-3 057	-2	-3 059	-2 969	97	-90

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Patotien opetuspisteeseen saatiin kolme uutta opetustilaa Pop/Jazz – opetukselle.
Ruotsinkielisen yksikön opetustarjotin laajeni.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2015

Opetustuntimäärässä huomioitiin säästötavoite 2 %, joka toteutui.

Talousarvion toteutuminen

Musiikkiopiston toimintakate alittui 0,09 M€ (97 %).

Vantaan kuvataidekoulu

1 000€	Talousarvio 2015	Talousarvio- muutos 2015	Talousarvio muutoksen jälkeen 2015	Toteuma 2015	Toteuma	Ylitys/ alitus
	EUR	EUR	EUR	EUR	%	EUR
TOIMINTATUOTOT	270		270	347	129	-77
TOIMINTAKULUT	-877	-7	-884	-954	108	70
TOIMINTAKATE	-607	-7	-614	-606	99	-8

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kuvataidekoulun toimisto siirrettiin pääopetuspisteeseen Kulttuurikeskus Orvokkiin.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakate toteutui (99 %) suunnitellun mukaisesti.